

Џулијан Асанж са својим Викиликсом показао је свету прљиви веш дипломатије великих сила, а и оних мањих држава које, хтеле или не, морају да с тим великима одржавају односе. Милиони депеша, поверљивих докумената и других скриваних информација обзнањени су и предочени обичном свету у свој својој природи, голи, неумивени, до суровости искрени. Све то писано је са убеђењем да ће све остати тајна. Информације у таквим списима намењене су привилегованом, изабраном, веома малом броју људи чврсте и дискретне безбедносне културе. Самим тим, писани су у "слободнијој" форми, упућени онима свиклим не само на стил, него и природу и садржај информација. Речју, они којима је пошта намењена ништа скандалозно, или изненађујуће у њој нису видели, напротив. С тим информацијама баратали су професионалци и аналитичари и на то су гледали као и лаборанти који узоркују супстанце и на основу њиховог квантитивног и квалитативног стања доносе извесне закључке, дају их надлежнима на даље поступање, дијагнозу и прогнозу...

Изненађење и скандал настали су онда када је цела преписка, преко интернет мреже, захваљујући Викиликсу, постала доступна буквално сваком појединцу који зна да чита, или може да слуша и гледа. Био је то заиста медијски прасак, револуционарни догађај и велико изненађење, али више као необорив доказ тренутног али значајног колапса контраобавештајне заштите у датом тренутку, него као откриће великих, до јуче непознатих чињеница. Ништа сем тога заправо није изненађење и нема ту, заправо неког ваљаног разлога за пренераженост садржајем информација. Мање-више, у овој или оној форми, све то било је познато с том разликом што се о томе говорило у кулоарима, полутајно, у трачевима или сплеткарећи, а без респектабилног доказа да је ишта од тога тачно. Асанж је својом храбром акцијом дао чврст доказ свему томе, показао стил и начин комуникације, назначио посредно шта једни о другима мисле конкуренти, партнери, савезници, противници, пријатељи, непријатељи... То није мало јер је управо та коцкица неизоставна у онемогућавању порицања ових или оних догађаја. Ту је тај допринос немерљив, али тешко да бисмо могли да кажемо да смо у великој мери изненађени свим тим изнесеним детаљима и зачинама у информацијама.

Оно што, међутим, издваја наше политичаре који су закачени објављивањем Викиликсових података јесте то што се сви српски политички актери утркују да опањају своју политичку конкуренцију. Они сплеткарећи, цинкарећи, улагујући се, уз наклон и понизно, не само да се додворавају и покушавају да за себе обезбеде повлашћени положај, већ желе да стицањем тако моћних пријатеља себи олакшају поход ка власти.

Отуда толика страст у акцијама српских политичара. Ту се налазе мотиви за улагивање јаким центрима моћи, пре свега америчком фактору. Чак је и један политичар који је био истицан као једини који није хваљен у извештајима америчких дипломата изгледа посегао за том праксом оговарања сопствене конкуренције. Иако је један некадашњи режимски новинар, а садашњи медијски тајкун, све то видео неким другим очима, вероватно због немогућности да разуме постојање овоземаљског света без божанстава којима је неопходно његово клањање и величање – видели смо да невиних нема. И једни и други, и они који су то користили свакодневно и они који су тек понекад хтели да се окористе, једино су сопствену државу компромитовали и понизили. Јер кад сународници једни о другима тако говоре, шта тек о њима мисле странци.

И на овом примеру види се разлика у односу према сопственој држави. Американци нимало не улепшавајући стварност износе, по њиховом суду, огољену истину не би ли дошли до најбоље позиције за остваривање сопствених државних циљева. Наши политичари користе се свим и свачим не би ли добили подршку да остану на власти, или на њу дођу. Какве ли интеракције малих и великих интереса?!

Чак и ако бисмо им опростили то што им је страст за влашћу прогутала моралне принципе и цивилизацијски кодекс, тешко да им се може прогледати кроз прсте то што су истој страсти предали разум дајући јој монопол и позицију јединог покретача, мотива и циља. Не може им се опростити то што су себи одобрили сва средства за хватање тог циља и што нису ни трепнули што су у том недељу обрुкали државу и понизили бираче и грађане. У коначном резултату зарад личних циљева коцкали су се са државним и националним. У њиховој коцкарској партији улог су државна добра и државни интерес, а евентуелна корист је егоистичка и лична. У том контексту све то јадније је и трагичније, а свакако и скандалозније од објављивања садржаја дипломатске поште великих сила и њихових сателита.